

показниками, тобто за величиною відхилень, не може бути цілком об'єктивною, а тому про їх ефективність набагато більше свідчить такий показник як частка цих витрат у загальному обсязі виконаних будівельно-монтажних робіт (БМР) власними силами кожною організацією зокрема. У випадку неможливості суттєвого скорочення адміністративних витрат та інших витрат операційної діяльності, знизити їх рівень можна за рахунок нарощення обсягів БМР.

Іншим показником ефективності витрат періоду, ми вважаємо, може бути співвідношення їх величини до отриманого доходу.

З метою визначення найбільш достовірної оцінки ефективності витрат періоду в такій ситуації нами рекомендується застосовувати інтегрований показник, у якому знайдуть своє поєднання обидва вище наведені співвідношення.

На завершальному етапі аналізу ефективності витрат періоду доцільно визначити їх вплив на результати господарювання, тобто на величину прибутку. Безперечно, навіть мінімальна сума витрат періоду призводить до зменшення величини фінансового результату, а звідси — до підвищення ефективності господарювання.

УДК 657:65.012.12

Жукевич С.М.,
к.е.н., доцент кафедри обліку
в державному секторі та сфері послуг,
Тернопільський національний економічний університет
Жук Н.Т.,
студентка,
Тернопільський національний економічний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ЙОГО ФІНАНСОВИМ СТАНОМ

Трансформація бухгалтерського обліку, що відбувається в рамках утвердження ринкових відносин в економіці визначила фінансовий аналіз як один з провідних елементів аналітичної роботи. Він є складовою частиною фінансового менеджменту. Основним об'єктом дослідження при цьому виступає фінансовий стан підприємства, який значною мірою залежить від доцільності та правильності вкладання фінансових ресурсів у майно.

Питання управління фінансовим станом підприємства та здійснення фінансового аналізу досліджували такі вчені: Бланк І.О., Бутинець.Ф.Ф., Івахненко В.М., Джеймс К. Ван Хорн, Ковальов В.В., Мних Є.В., Поддєрьогін А.М., Сопко В.В., Шкарабан С.І. та ін.

Проте в сучасних умовах існує необхідність розробки єдиної методики фінансового аналізу загалом та майнового стану зокрема з метою адаптації до вітчизняних трансформаційних процесів, направлених на досягнення міжнародних стандартів економічної діяльності.

Усе майно, що належить підприємству і яке відображено в балансі, називають активами. Активи — це економічні ресурси підприємства у формі сукупних майнових цінностей, які використовуються в господарській діяльності з метою отримання прибутку; це ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до збільшення економічних вигід у майбутньому [3].

Підприємство використовує свої активи для виробництва товарів або надання послуг, які здатні задовольнити бажання чи потреби споживачів, тобто, сприяти надходженню грошових коштів на підприємство.

Для цілей аналізу активи підприємства можна класифікувати за рядом ознак. За формою функціонування: матеріальні, нематеріальні, фінансові активи; за характером участі в господарському процесі: необоротні, оборотні активи; за належністю: валові, чисті активи, робочий капітал; за фінансуванням: постійні; змінні активи; за ступенем ліквідності: високоліквідні (абсолютноліквідні), швидколіквідні, повільноліквідні, важколіквідні активи.

Аналіз майнового стану підприємства полягає в оцінці динаміки та структури активів, визначенні ступеня впливу на фінансовий стан розподілу коштів між сферою виробництва і сферою обігу та ефективності управління майном.

Проведене дослідження методик аналізу майнового стану за різними авторами свідчить не лише про відсутність єдиної системи оціночних показників, але й про наявність різних назв для показників, розрахованих за одним і тим же алгоритмом, та однакових назв для індикаторів, обчислених різними способами [2; 4]. На нашу думку, аналіз майна підприємства слід здійснювати за такими етапами.

Вертикальний та горизонтальний аналіз активів. Вертикальний аналіз показує структуру майна підприємства та його джерел. Показники структури розраховують у відсотках до валюти балансу. Відносні показники певною мірою згладжують негативний вплив інфляційних процесів, які суттєво утруднюють зіставлення абсолютних показників у динаміці. Горизонтальна діагностика звітності полягає в побудові однієї чи кількох аналітичних таблиць, у яких абсолютні показники доповнюються відносними темпами зростання (зниження).

В умовах інфляції цінність результатів горизонтальної діагностики знижується

Оцінка співвідношення темпів зростання активів, чистого доходу та чистого прибутку («золоте правило економіки»). Оптимальність нарощення активів підприємства визначається за допомогою порівняння темпів приросту активів (ТА) з темпами приросту чистого доходу (ТЧД) та темпами приросту чистого прибутку (ТЧП):

$$100\% < \text{ТА} < \text{ТЧД} < \text{ТЧП}$$

Аналіз коефіцієнтів структури активів. Це вивчення коефіцієнтів постійності і мобільності активів підприємства та співвідношення між необоротними і оборотними активами.

Аналіз розподілу коштів між сферою виробництва та сферою обігу. При цьому визначаються наступні показники: частка виробничих фондів в активах (коефіцієнт майна виробничого призначення), частка основних засобів в активах, частка оборотних виробничих засобів в активах, частка оборотних виробничих засобів в оборотних активах, частка інвестиційного капіталу в необоротних активах [1].

Якісна характеристика основних засобів. Оцінюється за такими показниками: частка активної частини основних засобів, коефіцієнт зносу (накопичення амортизації), коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття, фондівіддача, фондомісткість.

Аналіз ефективності управління активами (показники оборотності). Фінансовий стан підприємства знаходиться в безпосередній залежності від того, наскільки швидко кошти, вкладені в активи, перетворюються в реальні гроші. Ефективність управління активами характеризується такими загальними показниками: коефіцієнт оборотності, тривалість одного обороту активів, коефіцієнт закріплення оборотних коштів.

Таким чином, в активах балансу відображається виробничий потенціал, що необхідний для ведення основної діяльності. Відтак аналіз майна повинен бути орієнтованим на ринкові умови, що змінюються, та бути основою у прийнятті управлінських рішень щодо напрямів поліпшення фінансового стану підприємств і подолання кризових станів, зокрема банкрутства.

Література:

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика [Текст]: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
2. Мних Є.В. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посіб./ Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2014. – 412 с.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" / Затверджено Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 N 73"
4. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз [Текст]: навч. посібник/Ю.М. Тютюнник. – К.: Знання, 2012. – 815 с.

УДК 658.14

Загородна О.М.,

к.е.н., доцент кафедри аудиту, ревізії та аналізу,
Тернопільський національний економічний університет

РОЛЬ, МЕТА І ЗАВДАННЯ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Управління ринковою вартістю підприємства загалом та приростом вартості власного капіталу підприємства зокрема є наріжним каменем фінансового управління, адже динаміка власного капіталу свідчить про ефективність управління підприємством, зміни та перспективи економічних прав кредиторів та інвесторів, а значення показника рентабельності капіталу